

۲۰۱۸/۰۶/۰۹

قیس کبیر

داکتر سید خلیل الله هاشمیان و قاموس کبیر افغانستان

بعد از سلام و تقدیم احترامات خدمت هموطنان گرامی درگذشت داکتر صاحب خلیل الله هاشمیان را به خانم گرامی شان سامعه هاشمیان، باقی اعضای خانواده شان، همکاران شان در وبسایت افغان جرمن آنلاين و جمع ادبستان و فرهنگیان افغان در داخل و خارج از کشور تسلیت عرض نموده برای شان صبر جمیل آرزو میکنم و روان داکتر صاحب را شاد و بهشت برین را مکان شان تمنا میکنم.

خلیل الله هاشمیان شخصی بود متین، با ثبات، با پشتکار، شخص زود رس به این معنی که به موقع و به زود ترین فرصت پاسخ ایمیل ها و یا تبصره ها و نظرات دوستان را مینوشتند، به وعده های شان صد در صد وفا میکردند، در خدمات ملی و مردمی هرگز از صرف انرژی خود دریغ نمی کردند، شخص بسیار رُک و راست و دایرکت بودند، ترس نداشتند، از همین سبب بود اعتماد به نفس شان در سطح بسیار بالا قرار داشت. شخص خدمتگذار مردم بودند و دل شان همیشه برای وطن و وطندارانشان می تپید. همیشه رنج تهاجم فرهنگی ایران را میبردند و میکوشیدند به نحوی از انحاء در برابر آن بایستند.

اگر نقش شان را در قاموس کبیر افغانستان بخوایم تصویر کنیم میتوانم بگویم که: زمانی که تصمیم بر آن شد که قاموس کبیر افغانستان ایجاد گردد، یگانه زبان شناس و ادیبی که درخواست ما را در شروع این کار لبیک گفت داکتر صاحب خلیل الله هاشمیان بودند. که البته در همین دوران یگانه قوت قلب و دلیل جرأت ما برای این اقدام ما بودند. در نخستین روز های که ما تصمیم گرفتیم که همچو اقدامی کنیم یگانه پلان کاری ما ترجمه لغتنامه مرحوم نسیم نگهت از انگلیسی به فارسی بود. که این مسؤولیت را داکتر صاحب هاشمیان با وجود کهولت سن و مشکلات صحتی عهده دار شدند. طوری که هر هفته یک تعداد زیاد لغات را از کتاب موصوف ترجمه نموده در قالب اکس ال به خانم غفوری میفرستادند که ایشان هم یک بار از نظر بگذرانند به خاطر کنترل یگان پرش تایی و یا تاو بالا شدن حروف و غیره و بعد از آن به ما میفرستادند تا در بخشی که در قاموس به نام «نگهت هاشمیان» یاد میشد شامل سازیم. ایشان الی 4000 کلمه را از جمع 21000 لغت شامل در قاموس مرحوم نگهت به وجه بسیار عالی ترجمه نمودند ولی با تأسف وضع صحتی شان رو به وخامت آورد و ایشان از ادامه ترجمه کلمات معذرت خواستند. طبعاً که ما هم با در نظر داشت شرائط وخیم صحتی ایشان و تفاهم کامل خواهش شان را پذیرفتیم و با اجازه و مشوره خود شان از طریق ایمیل و تلفون کار ترجمه را استاب نمودیم. اما چون 4000 کلمه برای یک دیتابیس بزرگ بسیار کم بود و از نظر تخنیکی در وبسایت سبب مشکلات تخنیکی میشد، با مشوره داکتر صاحب تیم ما مصمم شدند تا دیتابیس «نگهت هاشمیان» را از قاموس حذف نموده محتوای درج شده آن را با امانت داری تحت نام خود داکتر صاحب شامل بخش مجمع اللغات سازند.

موضوع مهم دیگری را که درباره شخصیت داکتر صاحب میخوایم یادآور شوم اینست که: من برای دیدار خواهرم به کلیفورنیای امریکا رفته بودم. داکتر صاحب اطلاع حاصل کردند که من آنجا هستم. در ظرف دو روز مرا پیدا نموده با من به تماس شدند و با لطف نهایت از من در منزل پسر بزرگ شان دعوت نمودند. که شما عکس یادگاری این دیدار را در ذیل مشاهده مینمائید. (از راست به چپ: اینجانب، داکتر صاحب و عروس بزرگ شان) ایشان ضمن لطف و محبت نهایت. با دلسوزی تمام مبلغ 500 دالر امریکائی برای انگشاف و پیشبرد کار های تخنیکی قاموس نقد به من دادند و خواهش بسیار جدی نمودند که از آن در هیچ های یاد نکنم زیرا یاد آوری آنرا یک نوع خودسازی میدانستند. روی این اساس من قولی که به ایشان داده بودم در دوران حیات شان از کمک مالی شان یاد نکردم اما اکنون وظیفه خود میدانم که ازین لطف و مرحمت شان قدر دانی نموده یاد کنم و به روح شان درود بفرستم.

با احترام

د پانو شمیره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پتهله مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنی دلیکنی بنی پازوالی د لیکوال په غاره ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولی